

Državni izpitni center

SESSIONE AUTUNNALE

SLOVENO COME LINGUA SECONDA

INDICAZIONI PER LA VALUTAZIONE

Sabato, 27 agosto 2022

MATURITÀ GENERALE

Moderirana razlilica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen.
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna.
- Za odgovore ali rešitve, zapisane v povedih, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna.

A) Bralno razumevanje

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	Po smislu, na primer: ♦ Svoje osebno doživljanje Trubarjeve ulice v Ljubljani, svoj pogled na dogajanje, ponudbo za potrošnike in se sprašuje o njeni identiteti.		
1.2	1	Po smislu, na primer: ♦ Fotografija prikazuje vsakodnevni utrip Trubarjeve ulice.		
1.3	2	Po smislu, na primer: ♦ S pogovornim jezikom/besednimi zvezami ponazarja ljudi in dogajanje na Trubarjevi ulici.		1 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	Po smislu, na primer: ♦ V zadnjem delu je trditev iz naslova ponazorila s primerom/-a: film (Uživaj v revščini)/kolekcija oblačil (Poor but Cool). Pri tem ugotavlja, da je revščina dobičkonosna šele, ko postane koncept.	♦ V resnici ni prava revščina novo potrošno blago, ampak je posnemanje revščine novo potrošno blago.	2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	3	Po smislu, na primer: ♦ Plesna predstava temelji na ideji, da je koncept koncepta nesmisel, pri trgovinah s konceptom pa se nam podobno poraja vprašanje o smislu.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	3	Po smislu, na primer: ♦ Prodajajo nam stvari, ki jih ne potrebujemo, življenjski stil, pripadanje nekemu razredu ... Večina teh trgovin je podobnih, prodajajo podobne izdelke, zato vplivajo na poenotenje.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2	Po smislu, na primer: ♦ Zaradi podobnosti vplivajo na poenotenje, kar je v nasprotju z neoliberalnim individualizmom. To je paradoks, nesmisel.		2 za pomensko ustrezno rešitev
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	Po smislu, na primer: ♦ Z naštevanjem podobnosti, kot so letališča, nakupovalna središča v večini mest, trendovske kavarne z istimi simboli ...		2 za pomensko ustrezno rešitev
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	3	Po smislu, na primer, eden od: ♦ Besedilo sporoča, da ... ♦ Besedilo sporoča, da ...		1 za ustrezno povzeto sporočilo 1 za opredelitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

B) Poznavanje in raba jezika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2 2 2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vprašanje/vprašanje o konceptu koncepta ♦ Poenotenje/poenotenje dizajna z lajkanjem ♦ Prodaja/prodaja lastne revščine 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Koncept koncepta 	Jezikovno in pravopisno ustrežna pretvorba – 2 točki.
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	3	Eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ »Edina stvar, ki jo lahko prodate, je vaša revščina.« ♦ »Afričani, edina stvar, ki jo lahko prodate, je vaša revščina!« 		3 za pravopisno in jezikovno ustrežno pretvorbo. 1 napaka: 2 točki; 2 napaki: 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ DA		
3.2	3	♦ S/2 S/2 /S /S		V celoti pravilna struktura 3 točke. Ustrežno število stavkov 1 točka.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1 1 1 1 1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ potrošništvo ♦ potrošiti ♦ stroški ♦ potrošniški ♦ trošiti 	♦ potrošnja	
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	2	Po smislu, na primer: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Raznoliko vsakovrstno ponudbo so na tej ulici soustvarjali gostinski lokali, ki so se odpirali in zapirali./ Del raznolike vsakovrstne ponudbe so bili na tej ulici tudi gostinski lokali, ki so se odpirali in zapirali. 		Delno ustrežna nadomestitev – 1 točka.
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Za bogate pa je morda dobro, da se delajo nekaj, kar niso./ ♦ Bogatim pa morda ustreza, da se pretvarjajo. 		Delno ustrežna nadomestitev – 1 točka.
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	1 1 1 1 1	♦ 3 ♦ 5 ♦ 6 ♦ 2 ♦ 1		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	1 1 1 1	♦ nikoli ♦ bogastvo ♦ družbeno omrežje/socialno omrežje ♦ varčevati/hraniti/šparati		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8.1	1 1	♦ vprašamo ♦ prodaja		
8.2	2	♦ Da, saj sta lahko obe dejanji v povedi časovno omejeni.		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1 1 1 1 1	♦ Renate Salecl ♦ slovenske filozofije in sociologije ♦ številnih ♦ V njem ♦ svoj		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10.1	1	♦ večja plošča, ploščad		
	1	♦ osnova, temelj		
	1	♦ računalniško okolje		
10.2	1	♦ računalniško okolje		
10.3	1	Po smislu, na primer: ♦ Da, saj se uporablja v računalništvu.		
10.4	2	Po smislu, na primer: ♦ Beseda je dobila nove pomene iz računalniške tehnologije, ki jih slovar še ni zabeležil.		
Skupaj	7			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	3	♦ po njej, tujek, bolj vas kot mesto, po njej, tam		Brez napak – 3 točke, 1 napaka – 2 točki, 2 napaki – 1 točka, 3 ali več napak 0 točk.
Skupaj	3			

IZPITNA POLA 2

Slušno razumevanje

(Radio Val 202, Kulturnice, Z Valvazorjem za mizo, 12. november 2019)

Janez Vajkard Valvazor je bil eden izmed tistih, ki je z eno nogo še vedno stal v svetu v srednjem veku, verjel v coprnije in praznoverne predstave, z drugo pa bil krepko v racionalizmu novega časa in se z lastnim izkustvom skušal dokopati do resnice, pravi etnolog dr. Janez Bogataj. Bil pa je tudi zanimiva osebnost. 14 let je potoval po vsej Evropi do severa, bil je tudi v severni Afriki. Na potovanju je nabiral znanje in s svojimi obsežnim delom naredil čast in slavo takratni Kranjski. V njem je pisal tudi o prehrani in kuhinji, ki je bila v 17. stoletju še del medicine. Tej je zdaj po Valvazorjevih stopinjah sledil prav dr. Bogataj, ki je kranjsko kuhinjo tistega časa najprej vpel v širše evropske tokove.

Bogataj: Ena od pomembnih značilnosti je bila ta, da je bil sever Evrope bolj mesnat, medtem ko jug Evrope je bil pa bolj vezan na zemljo, zemejske plodove in to, kar je zrastle iz zemlje, a ne. Se pravi, jug je bil velik bolj žitnat, tud moknat, če hočete, a ne, kot pa recimo sever Evrope. Druga taka značilnost je bila tudi ta, da se je močno začelo uveljavljat svinjsko meso. To je bilo povezano tud s spremembam pogleda na prehranjevanje znotraj katoliške cerkve, ki je po zatretju protestantizma le videla, da morajo to paleto možnosti prehranjevanja razširjati, kar seveda se je v 17. stoletju pokazal z enim velikim strahom pred lakoto, a ne. Če me vprašate, kaj je značilno za prehrano 17. stoletja, je prav gotovo strah pred lakoto, a ne.

Glavna maščoba je bilo maslo, in sicer kuhano. Uporabili so tudi oljčno olje in mast, Čeprav je bila uporaba vilic že razširjena, pa so bile glavni pribor še vedno roke. Kislemu okusu začne konkurirati sladki, Evropa se je začela sladkati prav v 17. stoletju, a ne toliko s sladkorjem, ki so ga že poznali in dobivali iz Indije, pač pa z medom, pravi dr. Janez Bogataj.

Bogataj: Potem seveda še ena velika značilnost 17. stoletja je tudi ta, da se je takrat začela uveljavljat čokolada oz. kakav, čaj in pa kava. A ne. Vse te tri kulture so bile uvedene od drugod, a ne, in je logično, da so dobile potem razmeroma hitro svojo veljavo, res pa je, da se je mogoče kava najhitreje prijela, čeprav je sam Valvazor do kave zelo negativno nastrojen in pravi, da kava pa že ne more bit dobra in da ve, da na Nemškem pravijo, da moškim suši seme.

Valvazor pa v svojem delu Slava vojvodine Kranjske ne govori le o kavi. V poglavjih, kjer opisuje šege in navade, veliko govori o ajdi, kruhu in nekatere jedi opiše zelo na široko.

Bogataj: Valvazor npr. zelo natančno piše o ribah in drugih živalih, vodnih, tako v rekah, jezerih kot na morju, potem je zelo veliko govora o sadju, rodovitnosti, recimo za Kranjsko pravi, al pa konkretno za Ljubljano, da tukaj prej dobiš južno sadje, kot pa v južnih deželah, potem govori za ostrige, ne da je nek plemič iz Trsta v Ljubljano prišel po sveže ostrige, ki so prišle iz Trsta v Ljubljano, in ko je potem naredil pojedino, je vsem z veseljem povedal, če hočete jest sveže ostrige, jih morate iskat v Ljubljani, čeprav so iz naših krajev itn.

In kot so se nekatere jedi in pijače iz 17. stoletja ohranile, so na srečo nekatere tudi izginile z jedilnikov, kot pravi Janez Bogataj, niso bile želve, vidre, čaplje na krožnikih nič nenavadnega. Janez Vajkard Valvazor pa se je v svojem delu precej pomudil ob rakah, ki so danes zaščiteni, in temu, kako so se takrat lovili. Veljalo je namreč, da moraš, medtem ko loviš rake, žvižgati. Objavil je celo notni zapis melodije, kako na bi to žvižganje bilo slišati. A vendar se polihistorju tak način lovljenja rakov le zdel malo smešen in je zapisal takole: »Meni se je to zdelo prav smešno in kot pravljica, ko sem slišal, da jim žvižgajo, a so odgovorili, da bi redko prišli iz lukenj, ko jim ne bi žvižgali, kakor hitro pa jim žvižgajo, pa takoj prilezejo ven.«

Še kar nekaj zanimivosti iz prehranske kulture na Kranjskem v drugi polovici 17. stoletja je v knjigi z Valvazorjem za mizo zapisal etnolog Janez Bogataj, kot pravi, je bilo delo Slava vojvodine Kranjske od izida, katerega mineva letos 330 let, še vsaj 200 let po izidu norma v Evropi in delo, ki so ga kopirali vsi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	Po smislu, na primer: ♦ Prehranjevalne navade v 17. stoletju/Bogatajeva knjiga o prehranjevalnih navadah v Valvazorjevem času		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ novinarko (in) ♦ dr./etnologom/Janezom Bogatajem		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ C		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ DA		
	1	♦ DA		
	1	♦ NE		
	1	♦ NE		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	3	Po smislu, na primer: ♦ Valvazor je verjel v čarovnice in imel praznoverne predstave, hkrati pa se je opiral tudi na lastna izkustva.		2 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	Po smislu, na primer: ♦ V severni Evropi so jedli več mesa, v južni pa jedi, pripravljene iz žitaric in drugih zemeljskih plodov.		1 za pomensko ustrezno rešitev 1 za jezikovno pravilnost povedi (za zapis brez napake ali z eno napako)
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	♦ čokolada/kakav, ♦ kava, ♦ čaj.		3 pravilne rešitve – 2 točki, 2 pravilni rešitvi – 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	Po smislu, na primer: ♦ Podobnost: Še danes se tradicionalno prehranjujejo v severni in južni Evropi.	♦ uporaba masti in olja	
	1	Po smislu, na primer: ♦ Razlika: Danes je težnja, da ljudje uživajo manj mesa in več zelenjave./ Ne uživajo več mesa ogroženih živali.	♦ uporaba pribora	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	1	Po smislu, na primer: ♦ Mašila (a ne)		
	1	Po smislu, na primer: ♦ pogovorna oblika npr. nedoločnika (bit), izpad kratkih samoglasnikov v besedah (tud)		
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 3**Daljše esejsko besedilo**

Vsebina

Točke	Merila	Dodatna navodila
25		
A	do 3 Ustreznost naslovu	Povezanost s temo: predstavitev izbranega dogajanja v povezavi z doživljanjem ljubezni obeh pripovedovalk in njunim odnosom do moškega.
B	do 6 Poznavanje snovi	Ustrezno povzemanje ljubezenskih zgodb obeh pripovedovalk in izbranih dogodkov, ob katerih doživita razočaranje.
C	do 3 Razlaga, oznaka, primerjava	Oznaka obeh pripovedovalk in primerjava njunega odnosa do moškega.
Č	do 4 Ovrednotenje in opredelitev	Presoja vpliva teh dogodkov na njuno spremembo in lastno mnenje o resnični ljubezni.
D	do 3 Razvijanje misli	Argumenti, ponazoritve s primeri.
E	do 4 Logična povezanost	Skladnost: notranja – zunanja členitev; kohezija; koherenca.
F	do 2 Izvirnost	Vse po smislu.

Jezikovna pravilnost*

Točke	Merila	Dodatna navodila
6		
do 6	Oblikoslovna, besedoslovna, skladenjska (besedni red) pravilnost, pravopis	Za 4 isto-/raznovrstne napake – minus 1 točka (največ minus 6 točk).

Slog**

Točke	Merila	Dodatna navodila
4		
1	Bogastvo in ustreznost besedišča, slovničnih struktur	
2	Jedrnatost, jasnost, natančnost, živost izražanja	
1	Rokopisna urejenost besedila, ustrezna dolžina (+/- 50 besed)	

* Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 400 besedami, lahko pri jezikovni pravilnosti doseže največ tri točke (od šestih).

** Če kandidat napiše daljše esejsko besedilo z manj kot 200 besedami, lahko pri slogu doseže največ dve točki (od štirih).